

DECIZIE

02 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii:

Ion Druță, Luiza Gafton

examinând recursul declarat de avocatul Veaceslav Botnari în numele reprezentantului debitorului societatea pe acțiuni „Lumea Copiilor”, în procedura simplificată a falimentului, Valeriu Scorpan împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017,

adoptate în cadrul procedurii de insolvabilitate a societății pe acțiuni „Lumea Copiilor”, în procedura simplificată a falimentului,

asupra chestiunii cu privire la repunerea în termen și validarea creanței înaintate de Serviciul Fiscal de Stat, și

asupra contestațiilor creditorilor combinatul poligrafic „Tipar Color” societate pe acțiuni și a reprezentantului debitorului, Valeriu Scorpan, împotriva creanței înaintate de Serviciul Fiscal de Stat,

c o n s t a t ă

La 28 aprilie 2017, debitorul societatea pe acțiuni „Lumea Copiilor” (denumirea prescurtată SA „Lumea Copiilor” a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de sine, invocând incapacitatea de plată.

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 05 mai 2017 (f.d. 29-30 recto-verso), a admis spre examinare cererea introductivă a debitorului SA „Lumea Copiilor”, desemnând în funcția de administrator provizoriu – administratorul autorizat Vitalie Melnic.

Curtea de Apel Chișinău, prin hotărârea din 08 iunie 2017 (f.d. 63 recto-verso, 64-67 recto-verso), a admis cererea introductivă depusă de debitorul SA „Lumea Copiilor” și a intentat procedura simplificată a falimentului, investind în funcția de lichidator administratorul autorizat Vitalie Melnic. Totodată, a stabilit termen până la 10 iulie 2017 pentru înregistrarea cererilor de validare a creanțelor și a stabilit ședința de validare a creanțelor pentru data de 20 iulie 2017, ora 10.00, în incinta Curții de Apel Chișinău, pe adresa mun. Chișinău, str. Teilor, 4, et. 2, sala 11.

La 08 septembrie 2017, Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de validare a creanței, solicitând recunoașterea în calitate de creditor chirografar față de SA „Lumea Copiilor” și validarea creanței în sumă de 55 000 de lei, la rangul VI (f.d. 112).

În argumentarea cererii menționează că, debitorul insolubil SA „Lumea Copiilor” nu și-a onorat obligațiile față de Bugetul public național pentru perioada

anterioară intentării procesului de insolvență, și anume pentru perioada 01 ianuarie 2013 – 30 iunie 2017, în mărime de 55 000 de lei.

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 28 septembrie 2017 (f.d. 141 recto-verso) l-a desemnat pe Valeriu Scorpan ca reprezentant al debitorului SA „Lumea Copiilor”, în procedura simplificată a falimentului, în cadrul procesului de insolvență.

La 11 decembrie 2017, combinatul poligrafic „Tipar Color” societate pe acțiuni (denumirea prescurtată CP „Tipar Color” SA) a depus contestație la cererea de validare a creanței Serviciului Fiscal de Stat, prin care a solicitat admiterea contestației și rectificarea tabelului de creanțe cu excluderea creanței Serviciului Fiscal de Stat din motiv că a fost depusă tardiv (f.d. 155).

În motivarea contestației indică faptul că cererea de admitere a creanțelor fiscale, depusă de Serviciul Fiscal de Stat a fost înregistrată în instanța de insolvență cu omiterea termenului de 90 de zile calendaristice de la data intrării în procedură, stabilit de art. 140 alin. (2) din Legea insolvenței.

În acest sens relevă că procedura de insolvență a fost intentată la 08 iunie 2017, iar Serviciul Fiscal de Stat a depus cererea de validare a creanței la 08 septembrie 2017, adică în a 92-a zi de la data intrării în procedură.

La 11 decembrie 2017, avocatul Veaceslav Botnari a depus în numele reprezentantului debitorului SA „Lumea Copiilor”, în procedura simplificată a falimentului, Scorpan Valeriu contestație la cererea de validare a creanței depusă de Serviciul Fiscal de Stat (f.d. 154).

În argumentarea contestației, invocă tardivitatea cererii, deoarece a fost depusă în a 92 zi de la data intrării în procedură, fapt ce contravine prevederilor art. 140 alin. (2) din Legea insolvenței. Or, cererea de admitere a creanței ce rezultă din obligațiile fiscale se depune în termen de 90 de zile calendaristice de la data intrării în procedură.

La 14 decembrie 2017, avocatul Veaceslav Botnari a depus prin intermediul telefaxului, în numele reprezentantului debitorului SA „Lumea Copiilor”, în procedura simplificată a falimentului, Scorpan Valeriu contestație suplimentară la cererea de validare a creanței depusă de Serviciul Fiscal de Stat (f.d. 160-161).

În motivarea contestației suplimentare susține că, creanța în mărime de 55 000 de lei a Serviciului Fiscal de Stat față de patrimoniul debitorului SA „Lumea Copiilor”, în procedura simplificată a falimentului, este înaintată în baza deciziei nr. 318/960 emisă de Serviciul Fiscal de Stat la 30 august 2017. Astfel, conform acestei decizii, debitorului insolvent i s-a aplicat amendă în mărime de 55 000 de lei, care este formată din 5 000 de lei – amendă pentru neexecutarea cerințelor Serviciului Fiscal de Stat și 50 000 de lei – amendă pentru lipsa parțială a evidenței contabile.

În acest sens învederează că, prin hotărârea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție din 03 decembrie 2014 s-a dispus dizolvarea SA „Lumea Copiilor”. Astfel, începând cu 03 decembrie 2014 și până la depunerea cererii de intentare a procesului insolvenței, SA „Lumea Copiilor” s-a aflat în proces de lichidare.

Respectiv, faptul că în perioada 2013-2017 SA „Lumea Copiilor” nu a procurat de la Serviciul Fiscal de Stat și editura de imprimare „Statistica” blanchete de strictă evidență este vina nemijlocită a persoanei ce a administrat procesul de lichidare.

La 14 decembrie 2017, reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, Natalia Botnari a înaintat în cadrul ședinței de judecată cerere prin care solicită repunerea în termen a

cererii de validare a creanțelor față de masa debitoare a SA „Lumea Copiilor”, în procedura simplificată a falimentului (f.d. 180-182).

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 14 decembrie 2017 (f.d. 185-186 recto-verso), a admis cererea de repunere în termenul de înaintare a cererii de validarea creanței depusă de Serviciul Fiscal de Stat în cadrul dosarului de insolabilitate intentat față de debitorul SA „Lumea Copiilor”, în procedura simplificată a falimentului.

A repus în termen cererea de validare a creanței depusă de Serviciul Fiscal de Stat, în cadrul procedurii de insolabilitate intentată față de debitorul SA „Lumea Copiilor”, în procedura simplificată a falimentului, cu privire la admiterea creanței în sumă de 55 000 de lei.

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 14 decembrie 2017 (f.d. 187-189 recto-verso), a respins ca neîntemeiate contestațiile avocatului Veaceslav Botnari în numele reprezentantului debitorului, Valeriu Scorpan, și a creditorului CP „Tipar Color” SA față de creanța înaintată de Serviciul Fiscal de Stat în mărime de 55 000 de lei, la rangul VI, cu titlu de majorări de întârzieri propusă de lichidatorul SA „Lumea Copiilor”, Vitalie Melnic spre validare cu titlu de creanță de rangul VI.

A validat creanța Serviciului Fiscal de Stat în mărime de 55 000 de lei, la rangul VI, cu titlu de majorări de întârzieri în tabelul creanțelor debitorului SA „Lumea Copiilor”, în procedura simplificată a falimentului.

La 21 decembrie 2017, reprezentantul CP „Tipar Color” SA, Diana Verejan a declarat recurs împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017, prin care a fost repusă în termen cererea de validare a creanței depusă de Serviciul Fiscal de Stat și validată creanța Serviciului Fiscal de Stat, precum și prin care a fost respinsă contestația depusă CP „Tipar Color” SA. Prin recursul declarat a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierilor recurate, cu soluționarea prin decizie a problemei în fond (f.d. 209-210, 211).

Curtea Supremă de Justiție, prin încheierea din 04 aprilie 2018 (f.d. 234-239), a restituit recursul depus de reprezentantul CP „Tipar Color” SA, Verejan Diana împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017, pe motiv că a fost depus de o persoană care nu este în drept să declare recurs.

La 29 decembrie 2017, avocatul Veaceslav Botnari a depus cerere de recurs în numele reprezentantului debitorului SA „Lumea Copiilor”, în procedura simplificată a falimentului, Valeriu Scorpan împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017 prin care s-a repus în termen cererea de validare a creanței înaintate de Serviciul Fiscal de Stat; și s-a respins contestația reprezentantului debitorului împotriva creanței înaintate de Serviciul Fiscal de Stat (f.d. 213 recto-verso).

Prin recursul declarat solicită admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate, soluționând prin decizie problema în fond, cu respingerea cererii de admitere a creanțelor fiscale ca fiind tardivă (f.d. 212 recto-verso).

În motivarea recursurilor invocă faptul că, instanța de insolabilitate a ignorat dispozițiile art. 140 alin. (2) din Legea insolabilității. Astfel, evocă faptul că, procedura de insolabilitate a debitorului SA „Lumea Copiilor” a fost intentată la 08 iunie 2017, iar controlul fiscal a activității debitorului insolabil a fost finisat la 14 august 2017 (actul de control nr. 3-566272), decizia în baza căreia a fost înaintată creanța de 55 000 de lei fiind emisă la 30 august 2017.

Respectiv, opinează că creditorul Serviciul Fiscal de Stat a avut suficient timp pentru întocmirea și depunerea cererii de validare a creanței în interiorul termenului de 90 de zile stabilit la art. 140 alin. (2) din Legea insolvenței.

Subsecvent, relevă că instanța de insolvență nu a examinat și nu s-a expus în partea argumentelor cuprinse în contestația suplimentară.

Ab initio, Colegiul decesează că în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Dispozițiile articolului 356 din Codul de procedură civilă statuează că, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

Conform prevederilor art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Coroborând dispozițiile art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței cu art. 111 alin.(3) din Codul de procedură civilă și regulile de declarare a recursului consemnate în Capitolului XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs consideră că, în speță, termenul de demarare a căii de atac începe să curgă în ziua imediat următoare datei comunicării încheierii judecătorești.

Prin urmare, Colegiul consideră recursul ca fiind declarat în termen, deoarece încheierile recurate datează cu 14 decembrie 2017 (f.d. 185-186 recto-verso, 187-189 recto-verso), iar cererea de recurs a fost depusă la 29 decembrie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe prima filă a cererii de recurs (f.d. 212).

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea litigiilor ce țin de aplicarea Legii insolvenței din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Veaceslav Botnari în numele reprezentantului debitorului SA „Lumea Copiilor”, în procedura simplificată a falimentului, Valeriu Scorpan urmează a fi respins, cu menținerea încheierilor Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017, din motive ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Verificând legalitatea încheierilor recurate, prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul constată că actul judecătoresc a fost emis cu respectarea normelor de drept material și procedural incidente speței.

În debut, instanța de recurs consideră oportun de a se pronunța în partea recursului îndreptat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017, prin care s-a admis cererea de repunere în termenul de înaintare a cererii de validare a creanței depusă de Serviciul Fiscal de Stat.

La caz, Colegiul evocă faptul că legiuitorul a prevăzut termene imperative de înaintare a creanțelor. Așa, în conformitate cu art. 140 alin. (2) din Legea insolvenței, cererea de admitere a creanței se depune în termenul stabilit în hotărârea de deschidere a procedurii sau în termenul indicat în notificarea administratorului provizoriu. Termenul-limită pentru creditorii privind înregistrarea cererii de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului preliminar este de 30 de zile calendaristice, iar pentru întocmirea tabelului definitiv, de 45 de zile calendaristice de la data intrării în procedură. Excepție fac obligațiile fiscale al căror termen este de 90 de zile calendaristice de la data intrării în procedură.

Astfel, în speță, procedura de insolvență față de debitorul SA „Lumea Copiilor” a fost intentată prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017 (f.d.63 recto-verso, 64-67 recto-verso). Respectiv, conform regulii generale de înaintare a creanțelor, termenul de 90 de zile calendaristice de înaintare a creanțelor fiscale a început să curgă la data intrării în procedură.

În altă ordine de idei, Colegiul constată că, în baza hotărârii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017, Serviciul Fiscal de Stat a inițiat la 08 august 2017 controlul fiscal la debitorul SA „Lumea Copiilor”, prin metoda verificării totale pentru perioada 01 ianuarie 2013 – 30 iunie 2017, în baza informației disponibile. Astfel, la 14 august 2017, Serviciul Fiscal de Stat a întocmit Actul nr. 3-566272, prin care a stabilit încălcarea prevederilor art. 8 alin. (2) lit. c) și f) din Codul fiscal și art. 7 alin. (1) și (2), art. 13 alin. (2) lit. d) și f), precum și art. 43 din Legea contabilității (f.d. 113-115).

Drept consecință, la 30 august 2017, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat a emis Decizia nr. 318/960, prin care a aplicat față de SA „Lumea Copiilor” amendă în mărime de 5 000 de lei, conform art.253 alin. (5) din Codul fiscal, pentru neexecutarea cerințelor citației Serviciului Fiscal de Stat; și amendă în sumă de 50 000 de lei, conform art. 257 alin. (5) din Codul fiscal, pentru lipsa parțială a evidenței contabile (f.d. 116).

Astfel, Colegiul apreciază ca fiind temeinice concluziile instanței de insolvență precum că, în speță, Serviciul Fiscal de Stat a înaintat creanțele sale față de patrimoniul debitorului SA „Lumea Copiilor” cu depășirea termenului stabilit de legislație, din motiv că controlul fiscal efectuat la acesta a durat o perioadă îndelungată, fapt ce se datorează debitorului. Prin urmare, nerespectarea termenului de înaintare a creanțelor, din cauza unor circumstanțe ce nu sunt legate de persoana creditorului, constituie temei de repunere în termen a cererii de admitere a creanțelor.

Or, conform prevederilor art. 145 alin. (2) din Legea insolvenței, la cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolvență constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței ori dacă nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului, instanța de insolvență repune, prin încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor.

Succesiv, cu referire la recursul îndreptat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017, prin care s-a respins contestația reprezentantului debitorului împotriva creanței înaintate de Serviciul Fiscal de Stat și s-a validat creanța acestuia în sumă de 55 000 de lei, Colegiul învederează următoarele.

În conformitate cu art. 140 alin. (1) din Legea insolvenței, dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolvență a debitorului. Cererile de admitere a creanțelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanță.

Conform art. 144 alin. (1) din Legea insolvenței, debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv.

Subsecvent, alineatul (8) al aceluiași articol prescrie că, după expirarea termenului de depunere a contestațiilor prevăzut la alin. (2) și până la încetarea procesului, orice parte interesată poate face contestație împotriva trecerii unei creanțe sau a unui drept de preferință în tabelul creanțelor în cazul descoperirii unui fals sau unei erori esențiale care au determinat admiterea creanței sau a dreptului de preferință, precum și în cazul descoperirii unor titluri hotărâtoare necunoscute până atunci.

La caz, Colegiul consideră oportun de a reitera că creanța Serviciul Fiscal de Stat față de SA „Lumea copiilor” a luat naștere prin Decizia nr. 318/960 emisă de la 30 august 2017 de către Direcția Generală Administrare Fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat.

Așadar, această Decizie, fiind un act administrativ, cade sub incidența Legii contenciosului administrativ. Respectiv, pentru invocarea ilegalității acesteia și a faptului că ea nu poate fi temeiul nașterii creanței Serviciului Fiscal de Stat, reprezentantul debitorului urmează să demonstreze faptul că această Decizie a fost anulată, ca ilegală, de către instanța de contencios administrativ. Or, conform art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În condițiile speței este univoc că reprezentantul debitorului nu a demonstrat prin probe pertinente și concludente faptul că, Decizia nr. 318/960 emisă la 30 august 2017 de către Direcția Generală Administrare Fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat a fost anulată. Prin urmare, aceasta nefiind anulată produce efecte juridice și constituie temei de validare a creanțelor Serviciului Fiscal de Stat față de SA „Lumea Copiilor”, în procedura simplificată a falimentului.

În această ordine de idei, instanța de recurs vedește că conjunctura relevată certifică justetea concluziilor instanței de insolvență cu privire la temeinicia cererii creditorului Serviciului Fiscal de Stat de repunere în termen cererea de admitere a creanțelor; lipsa substanței contestației reprezentantului debitorului față de creanțele înaintate de Serviciul Fiscal de Stat; și respectiv validarea creanțelor Serviciului Fiscal de Stat în sumă de 55 000 de lei.

Din considerentele menționate supra și având în vedere că, instanța de insolvență a emis încheieri legale, iar argumentele inserate în cererea de recurs nu și-au găsit confirmare, completul specializat pentru examinarea litigiilor ce țin de aplicarea Legii insolvenței din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității respingerii recursului declarat de avocatul Veaceslav Botnari în numele reprezentantului debitorului SA „Lumea Copiilor”, în procedura simplificată a falimentului, Valeriu Scorpan și menținerii încheierilor Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017,

adoptate asupra chestiunii cu privire la repunerea în termen și validarea creanței înaintate de Serviciul Fiscal de Stat, și asupra contestației reprezentantului debitorului împotriva creanței înaintate de Serviciul Fiscal de Stat.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței, art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea litigiilor ce țin de aplicarea Legii insolvenței din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

A respinge recursul declarat de avocatul Veaceslav Botnari în numele reprezentantului debitorului societatea pe acțiuni „Lumea Copiilor”, în procedura simplificată a falimentului, Valeriu Scorpan împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017.

A menține încheierile Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017, adoptate în cadrul procedurii de insolvență a societății pe acțiuni „Lumea Copiilor”, în procedura simplificată a falimentului, asupra chestiunii cu privire la repunerea în termen și validarea creanței înaintate de Serviciul Fiscal de Stat, și asupra contestației reprezentantului debitorului, Valeriu Scorpan, împotriva creanței înaintate de Serviciul Fiscal de Stat.

Decizia rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Luiza Gafton